

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O FINACIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU
NEPROFITNIH ORGANIZACIJA**

Zagreb, studeni 2013.

**PRIJEDLOG ZAKONA
O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH
ORGANIZACIJA
I. OPĆE ODREDBE**

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje okvir financijskog poslovanja i elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija i to knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, načela priznavanja elemenata financijskih izvještaja, financijsko izvještavanje, javna objava godišnjih financijskih izvještaja, nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom i druga područja koja se odnose na financijsko upravljanje i kontrolu neprofitnih organizacija.

Obveznici primjene

Članak 2.

- (1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fondacije, ustanove, umjetničke organizacije, političke stranke, komore, sindikate, vjerske i druge zajednice i sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera (u daljnjem tekstu: neprofitna organizacija).
- (2) Odredbe ovoga Zakona, osim neprofitnih organizacija iz stavka 1. ovoga članka, odnose se i na financijsko poslovanje i računovodstvo nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: zastupnik i član predstavničkog tijela).
- (3) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na poduzetnike na koje se primjenjuju odredbe Zakona o računovodstvu, na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunske korisnike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a koji financijsko poslovanje i računovodstvo vode u skladu sa Zakonom o proračunu.
- (4) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost.

II. SUSTAV FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLA

Samoprocjena funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola

Članka 3.

- (1) Poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola.
- (2) Neprofitna organizacija obvezna je provoditi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola.
- (3) Ministar financija pravilnikom utvrđuje način provođenja samoprocjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitnih organizacija.

Izrada i izvršavanje financijskih planova

Članak 4.

- (1) Nefitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati financijske planove.
- (2) Financijski plan nefitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od:
 - plana prihoda i rashoda,
 - plana zaduživanja i otplata,
 - obrazloženja financijskog plana.
- (3) Financijski plan podnosi se najvišem tijelu nefitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka radi usvajanja.
- (4) Zakonski predstavnik odgovorna je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.
- (5) Ministar financija pravilnikom iz članka 3. ovoga Zakona propisuje metodologiju i rokove izrade financijskog plana te način i uvjete izvršavanja financijskog plana.

Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Članak 5.

- (1) Nefitna organizacija koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad 5 milijuna kuna dužna je sukladno pravilima o reviziji financijskih izvještaja, putem ovlaštenog revizora, jednom godišnje, revidirati svoje financijske izvještaje.
- (2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na nefitne organizacije koje imaju status vjerskih zajednica sukladno posebnim propisima.
- (3) Nefitna organizacija iz stavka 1. ovoga članka dužna je do 30. lipnja tekuće godine objaviti na svojim internetskim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu.

Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstva

Članak 6.

- (1) Nefitne organizacije, izuzev političkih stranki, koje ostvaruju sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstva.
- (2) Izgled i strukturu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstva iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje nadležno tijelo državne uprave, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

III. RAČUNOVODSTVO

Računovodstveni poslovi

Članak 7.

- (1) Računovodstveni poslovi su prikupljanje i obrada podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, priprema i vođenje poslovnih knjiga, priprema i sastavljanje financijskih

izvještaja te prikupljanje i obrada financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.

- (2) Nefitna organizacija, zastupnik i član predstavničkog tijela dužni su prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, financijskog položaja i poslovanja nefitne organizacije, zastupnika i člana predstavničkog tijela, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Članak 8.

- (1) Računovodstvo propisano ovim Zakonom temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija.
- (2) Nefitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za nefitne organizacije.
- (3) Iznimno, zakonski predstavnik nefitne organizacije može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela ako nefitna organizacija ima status vjerske zajednice ili:
 - a. ako je vrijednost imovine nefitne organizacije u prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna godišnje i
 - b. ako je godišnji prihod nefitne organizacije u prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje i
 - c. ako su prošle najmanje tri godine od osnivanja nefitne organizacije i
 - d. ako se nefitna organizacija ne financira temeljem posebnih propisa i
 - e. ako nefitna organizacija nema javne ovlasti.
- (4) Zastupnik i član predstavničkog tijela vodi jednostavno knjigovodstvo i primjenjuje novčano računovodstveno načelo.
- (5) Odluka iz stavka 3. ovoga članka donosi se u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok nefitna organizacija zadovoljava uvjete iz stavka 3. ovoga članka odnosno do opoziva.
- (6) Ministar financija pravilnikom propisuje način vođenja jednostavnog računovodstva i primjenu novčanog računovodstvenog načela.

Članak 9.

- (1) Nefitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.
- (2) Podaci se u poslovne knjige unose odmah po nastanku poslovnog događaja.
- (3) Poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i financijski izvještaji vode se, odnosno sastavljaju na hrvatskom jeziku i izražavaju u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

Članak 10.

- (1) Zakonski predstavnik odgovoran je za ustroj, zakonito poslovanje i vođenje računovodstvenih poslova.
- (2) Vođenje računovodstvenih poslova može se povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi temeljem ugovornog odnosa.
- (3) Ako računovodstvene poslove vodi druga stručna pravna ili fizička osoba za zakonito vođenje računovodstvenih poslova solidarno su odgovorni zakonski predstavnik

neprofitne organizacije i osoba koja vodi računovodstvene poslove u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

IV. POSLOVNE KNJIGE I KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE

Poslovne knjige

Članak 11.

- (1) Poslovne knjige jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.
- (2) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka.
- (3) Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih događaja nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.
- (4) Unos podataka u glavnu knjigu provodi se po unaprijed pripremljenom računskom planu.
- (5) Računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.
- (6) Računi iz računskog plana su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke.
- (7) Odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune. Raščlanjivanje odjeljaka u računskom planu obavlja se po dekadnom sustavu.
- (8) Ministar financija pravilnikom iz članka 8. ovoga Zakona propisuje raspored, sadržaj i primjenu računa u računskom planu.

Članak 12.

- (1) Poslovne knjige koje je obvezan voditi zastupnik i član predstavničkog tijela jesu:
 1. knjiga blagajne,
 2. knjiga primitaka i izdataka i
 3. popis dugotrajne imovine.
- (2) Vjerska zajednica iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona dužna je voditi najmanje:
 1. knjigu blagajne i
 2. knjigu primitaka iz proračuna i izdataka.
- (3) Ministar financija pravilnikom iz članka 8. propisuje minimalni sadržaj knjige primitaka i izdataka, popisa dugotrajne imovine i knjige primitaka iz proračuna i izdataka iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 13.

- (1) Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.
- (2) Neprofitna organizacija obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige:
 1. knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana),
 2. knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti,
 3. knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.),

primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama),

4. knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) i
 5. evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila.
- (3) Pored pomoćnih knjiga iz stavka 2. ovoga članka, neprofitna organizacija vodi i posebne pomoćne evidencije:
1. evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija,
 2. knjigu izlaznih računa,
 3. knjigu ulaznih računa te
 4. ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.
- (4) Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Članak 14.

- (1) Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.
- (2) Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini.
- (3) Poslovne knjige otvaraju se na početku poslovne godine ili danom osnivanja.
- (4) Početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine.

Članak 15.

- (1) Poslovne knjige zaključuju se na kraju poslovne godine.
- (2) Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se mora nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi na način da se onemoguću izmjena pojedinih ili svih dijelova ili listova glavne knjige, da je glavnu knjigu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te mora biti potpisana elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis.
- (3) Ako nije moguće zaštititi poslovne knjige u elektroničkom zapisu, poslovne knjige se ispisuju na papir i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose.
- (4) Osoba ovlaštena za zastupanje neprofitne organizacije potpisuje ispisane i uvezane poslovne knjige.
- (5) Poslovne knjige čuvaju se i to:
 - dnevnik i glavna knjiga – najmanje jedanaest godina,
 - pomoćne knjige – najmanje sedam godina.
- (6) Poslovne knjige iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona čuvaju se i to:
 - knjiga primitaka i izdataka - najmanje jedanaest godina
 - knjiga blagajne i popis dugotrajne imovine- najmanje sedam godina.
- (7) Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se poslovne knjige odnose.

Knjigovodstvene isprave

Članak 16.

- (1) Knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.
- (2) Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju.
- (3) Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.
- (4) Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.
- (5) Knjigovodstvena isprava sastavlja se u jednom primjerku ili više primjeraka.
- (6) Knjigovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primjerku može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni.
- (7) Knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, preslika izvorne isprave ili isprava na elektroničkom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja izvorne isprave, odnosno razlog upotrebe preslike i potpisana je od zakonskog predstavnika neprofitne organizacije, zastupnika, člana predstavničkog tijela ili osobe na koju je prenesena ovlast iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 17.

- (1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se kao izvorne isprave, na nositelju elektroničkog zapisa ili nositelju mikrografske obrade.
- (2) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u sljedećim rokovima, ako drugim propisima nije određen drugi rok:
 - trajno - isplatne liste ili analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi,
 - najmanje jedanaest godina - isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i knjigu primitaka i izdataka,
 - najmanje sedam godina - isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige te knjige blagajne i popis dugotrajne imovine koje vode zastupnici i članovi predstavničkih tijela.
- (3) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava iz stavka 2. alineja 2. i 3. ovoga članka počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

V. POPIS IMOVINE I OBVEZA

Članak 18.

- (1) Neprofitna organizacija je dužna na početku poslovanja popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti u količinama i u novčanom iznosu.
- (2) Neprofitna organizacija je dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka neprofitna organizacija koja obavlja knjižničarsku ili bibliotečnu djelatnost može obaviti popis knjiga i bibliotečne građe u roku koji nije duži od tri godine.
- (4) Osim popisa iz stavka 2. ovoga članka, neprofitna organizacija mora popisati imovinu i obveze u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.

Članak 19.

- (1) Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje osniva zakonski predstavnik neprofitne organizacije.
- (2) Zakonski predstavnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama.
- (3) Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.
- (4) Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom predstavniku.

Članak 20.

Zakonski predstavnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o:

1. nadoknađivanju utvrđenih manjkova,
2. priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova,
3. otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza,
4. rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara,
5. mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

VI. NAČELO PRIZNAVANJA I ISKAZIVANJA IMOVINE, OBVEZA, VLASTITIH IZVORA, PRIHODA, RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA

Iskazivanje imovine i obveza

Članak 21.

- (1) Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije.
- (2) Imovina jesu resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.
- (3) Obveze jesu neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa.
- (4) Imovina se klasificira po svojoj vrsti, trajnosti i funkciji u obavljanju djelatnosti.
- (5) Obveze se klasificiraju prema namjeni i ročnosti.
- (6) Imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja.
- (7) Vlastiti izvori jesu ostatak vrijednosti imovine nakon odbitka svih obveza.
- (8) Tuđa imovina prati se u izvanbilančnoj evidenciji.

Članak 22.

- (1) Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno, po procijenjenoj vrijednosti.
- (2) Dugotrajna imovina je financijska i nefinancijska imovina čiji je vijek uporabe duži od jedne godine i koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik.
- (3) Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čiji je pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) niži od 3.500,00 kuna može se otpisati jednokratno, stavljanjem u upotrebu, uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku upotrebe.
- (4) Kratkotrajna nefinancijska imovina je imovina namijenjena obavljanju djelatnosti ili daljnjoj prodaji u roku kraćem od godinu dana.
- (5) Trošak nabave (nabavnu vrijednost) nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak uporabe.

Članak 23.

- (1) Vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine se amortizira odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku uporabe.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vrijednosti zemljišta, obnovljivih prirodnih bogatstava, knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti te plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti ne amortiziraju se odnosno ne ispravljaju se.
- (3) Osnovica za ispravak vrijednosti dugotrajne imovine jest njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost) odnosno procijenjena vrijednost.
- (4) Ministar financija pravilnikom iz članka 8. ovoga Zakona propisuje stope amortizacije prema skupinama dugotrajne imovine i procijenjeni korisni vijek uporabe dugotrajne imovine.

Članak 24.

- (1) Nefitna organizacija revalorizira dugotrajnu imovinu primjenom koeficijenta porasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda ako je inflacija mjerena istim koeficijentom u prethodne tri godine kumulativno veća od 30%.
- (2) Učinak revalorizacije dugotrajne imovine pripisuje se vlastitim izvorima.

Iskazivanje prihoda i rashoda

Članak 25.

- (1) Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.
- (2) Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:
 - recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati,
 - nerekipročni prihodi (donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje,

- donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti),
 - donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja,
 - rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju,
 - rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje i
 - troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe.
- (3) Prihod je povećanje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala tijekom izvještajnog razdoblja u obliku pritjecanja imovine bez istodobnog povećanja obveza ili smanjenja obveza bez istodobnog odljeva imovine.
- (4) Rashod je umanjenje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza bez istodobnog povećanja financijske imovine.

Iskazivanje primitaka i izdataka

Članak 26.

Primici i izdaci jesu priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata.

VII. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Članak 27.

- (1) Nefitna organizacija i ostali obveznici navedeni u članku 2. ovoga Zakona dužni su sastavljati financijske izvještaje.
- (2) Financijski izvještaji dostavljaju se Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja.
- (3) Financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.
- (4) Nefitna organizacija sastavlja i podnosi financijske izvještaje na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njenih organizacijskih dijelova.
- (5) Nefitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je u rokovima propisanim za financijsko izvještavanje Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

Članak 28.

- (1) Financijski izvještaji neprofitne organizacije, izuzev vjerske zajednice i neprofitne organizacije iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona, jesu izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda.
- (2) Financijski izvještaj zastupnika, člana predstavničkog tijela i neprofitne organizacije iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona, izuzev vjerske zajednice, jest godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.
- (3) Financijski izvještaj vjerske zajednice jest godišnji financijski izvještaj o primicima iz proračuna i izdacima.

- (4) Financijski izvještaj neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka sastavljaju se za razdoblja u tijeku poslovne godine i za tekuću poslovnu godinu.
- (5) Financijski izvještaji za razdoblja u tijeku poslovne godine čuvaju se do predaje financijskih izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine, a godišnji financijski izvještaj čuva se trajno i u izvorniku.
- (6) Ministar financija pravilnikom o financijskom izvještavanju i Registru neprofitnih organizacija propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se izvještaji sastavljaju, te obvezu i rokove podnošenja.

VIII. POSEBNI SLUČAJEVI PRIMJENE ZAKONA

Članak 29.

- (1) Ako neprofitna organizacije tijekom godine od obavljanja gospodarske djelatnosti ostvari više od 230.000,00 kuna prihoda smatrat će se poduzetnikom u smislu članka 2. stavaka 3. ovoga Zakona koji vodi financijsko poslovanje i računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, osim ako obavljanje te djelatnosti nakon isteka godine nastavi u pravnoj osobi koja se ne smatra neprofitnom organizacijom, a koju u skladu s posebnim propisima može osnovati.
- (2) Pod gospodarskom djelatnošću u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se samostalna, trajna razmjena roba i usluga na tržištu i u tržišnim uvjetima radi ostvarivanja dobiti ili drugih procjenjivih koristi pri čemu se ne može utvrditi da se tom djelatnošću podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice, a organizacije obavljaju takve djelatnosti zbog posebnih pogodnosti stječu neopravdane povlastice na tržištu.
- (3) Neprofitna organizacija koja od obavljanja gospodarske djelatnosti ostvari manje od 230.000,00 kuna prihoda tijekom jedne godine, a temeljem rješenja Porezne uprave je obveznik plaćanja poreza na dobit, vodi za cjelokupno financijsko poslovanje računovodstvo u skladu s odredbama ovoga Zakona, a za potrebe utvrđivanja porezne obveze, odvojene porezne i knjigovodstvene evidencije za gospodarsku djelatnost, sukladno posebnim propisima.

IX. REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Vođenje Registra neprofitnih organizacija

Članak 30.

- (1) Registar neprofitnih organizacija je središnji izvor podataka o neprofitnoj organizaciji, zastupniku i članu predstavničkog tijela potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna.
- (2) Registar neprofitnih organizacija vodi Ministarstvo financija.
- (3) Registar neprofitnih organizacija vodi se u elektroničkom obliku i dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva financija.

Upis u Registar neprofitnih organizacija

Članak 31.

- (1) Nefitna organizacija, zastupnik i član predstavničkog tijela obvezni su upisati se u Registar nefitnih organizacija.
- (2) Nefitna organizacija, zastupnik i član predstavničkog tijela upisuju se u Registar nefitnih organizacija na temelju zahtjeva dostavljenog Ministarstvu financija najkasnije 30 dana od upisa u matični registar, odnosno od ostvarivanja statusa zastupnika ili člana predstavničkog tijela.
- (3) Pod matičnim registrom u smislu ovoga Zakona smatra se odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj u koji je nefitna organizacija upisana prilikom osnivanja.
- (4) Nefitna organizacija, zastupnik i član predstavničkog tijela popunjavaju i predaju zahtjev iz stavka 2. ovoga članka samo jednom kod upisa u Registar nefitnih organizacija.
- (5) Upis u Registar nefitnih organizacija uvjet je za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.
- (6) Ministar financija pravilnikom iz članka 28. utvrđuje način vođenja Registra nefitnih organizacija i propisuje izgled i sadržaj zahtjeva za upis u Registar nefitnih organizacija.

Promjena podataka u Registru nefitnih organizacija

Članak 32.

- (1) Nefitna organizacija, zastupnik i član predstavničkog tijela obvezni su o promjeni podataka unesenih u Registar nefitnih organizacija izvijestiti Ministarstvo financija.
- (2) Nefitna organizacija izvještava o promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka podnošenjem zahtjeva za upis promjene u roku od dva radna dana od upisa promjene u matični registar, a ako se promjena ne upisuje u matični registar, u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene.
- (3) Zastupnik i član predstavničkog tijela izvještava o promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka podnošenjem zahtjeva za upis promjene u roku od dva radna dana od nastanka promjene.
- (4) Ministar financija pravilnikom iz članka 28. ovoga Zakona propisuje izgled i sadržaj zahtjeva za upis promjene iz stavka 2. ovoga članka.

Brisanje iz Registra nefitnih organizacija

Članak 33.

- (1) Nefitna organizacija briše se iz Registra nefitnih organizacija brisanjem iz matičnog registra.
- (2) Zastupnik i član predstavničkog tijela briše se iz Registra nefitnih organizacija prestankom mandata.
- (3) Obavijest o brisanju iz matičnog registra Ministarstvu financija dostavlja voditelj odgovarajućeg registra po službenoj dužnosti najkasnije 30 dana od dana nastanka promjene.
- (4) Obavijest o prestanku mandata Ministarstvu financija dostavlja zastupnik i član predstavničkog tijela najkasnije 30 dana od prestanka mandata.
- (5) Ministar financija pravilnikom iz članka 2. ovoga Zakona propisuje uvjete i način brisanja nefitne organizacije, zastupnika i člana predstavničkog tijela iz Registra nefitnih organizacija.

X. JAVNA OBJAVA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Članak 34.

Godišnji financijski izvještaj neprofitne organizacije, zastupnika i člana predstavničkog tijela javno se objavljuju putem Registara neprofitnih organizacija.

XI. NADZOR

Financijski nadzor

Članak 35.

- (1) Ministarstvo financija obavlja nadzor financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja (u daljnjem tekstu: financijski nadzor) neprofitne organizacije, zastupnika i člana predstavničkog tijela u skladu s odredbama ovoga Zakona te drugih posebnih propisa.
- (2) Financijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća nadzor nad zakonitim pribavljanjem financijskih sredstava iz javnih i drugih izvora, upravljanjem financijskim sredstvima te utvrđivanjem koriste li se sredstva za ostvarivanje ciljeva zbog kojih je osnovana neprofitna organizacija.

Način obavljanja nadzora

Članak 36.

- (1) Ministarstvo financija obavlja financijski nadzor neprofitne organizacije, zastupnika i člana predstavničkog tijela (u daljnjem tekstu: subjekt nadzora) na sljedeći način:
 - izravnim nadzorom kod subjekta nadzora,
 - analizom poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje,
 - pregledom poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom financijskog nadzora,
 - praćenjem, prikupljanjem i provjerom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja (analiza financijskih izvještaja),
 - provjerom sustava kojeg subjekt nadzora primjenjuje za obradu podataka u vezi računovodstvenih poslova.
- (2) Na postupak nadzora iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Osobe ovlaštene za obavljanje nadzora

Članak 37.

- (1) Financijski nadzor iz članka 35. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo financija, organizacijska jedinica nadležna za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor.
- (2) Ovlaštene osobe za obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka su inspektori financijskog nadzora.
- (3) Inspektori financijskog nadzora imaju službene iskaznice i službene značke koje izdaje ministar financija.

Obavljanje nadzora

Članak 38.

- (1) Subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora omogućiti :
 - nadzor poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje,
 - pregled poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom inspekcijaskog nadzora,
 - nadzor svih knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja te sustava koje primjenjuje za obradu podataka.
- (2) Subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora dostaviti preslik isprava ili financijskih izvještaja iz stavka 1. alineje 3. ovoga članka.
- (3) Zakonski predstavnik neprofitne organizacije, zastupnik i član predstavničkog tijela dužan je sudjelovati u postupku nadzora i omogućiti nesmetano obavljanje nadzora uz osiguranje odgovarajućih uvjeta rada.

Članak 39.

- (1) Postupak nadzora iz članka 36. ovoga Zakona započinje uručenjem naloga zakonskom predstavniku neprofitne organizacije, zastupniku i članu predstavničkog tijela, odnosno osobi koja je upisana u Registar neprofitnih organizacija kao osoba zadužena za vođenje financijskog poslovanja subjekta nadzora.
- (2) Nalog iz stavka 1. ovoga članka sadržava:
 1. naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta,
 2. ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora iz stavka 1. ovoga članka,
 3. predmet nadzora,
 4. razdoblje koje će biti obuhvaćeno nadzorom,
 5. datum početka nadzora,
 6. ime i prezime ovlaštenih službenika za obavljanje nadzora,
 7. potpis ovlaštene osobe.
- (3) Protiv naloga iz stavka 2. ovoga članka prigovor nije dopušten.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka postupak nadzora može započeti i bez uručenja naloga ako zakonski predstavnik neprofitne organizacije, zastupnik i član predstavničkog tijela iz stavka 1. ovoga članka očigledno izbjegava uručenje naloga i ako postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili će njegovo izvođenje biti otežano.

Zapisnik o obavljenom nadzoru

Članak 40.

- (1) O obavljenom nadzoru sastavlja se zapisnik koji sadržava: naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta, ime i prezime odnosno naziv subjekta nadzora, pravni i činjenični temelj, mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora, imena ovlaštenih osoba koje su nadzor provele, razdoblje obuhvaćeno nadzorom, opis radnji, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.
- (2) Zakonski predstavnik neprofitne organizacije, zastupnik i član predstavničkog tijela iz članka 38. ovoga Zakona ima pravo podnijeti prigovor na zapisnik o nadzoru u roku od petnaest dana, računajući od dana primitka zapisnika.

- (3) Inspektor koji je obavio nadzor obavezan je u roku od petnaest dana od dana primitka prigovora dostaviti pisani odgovor zakonskom predstavniku neprofitne organizacije, zastupniku i članu predstavničkog tijela iz članka 38. ovoga Zakona.
- (4) Prigovor na zapisnik i odgovor na prigovor sastavni su dijelovi zapisnika o obavljenom nadzoru.

Mjere nadzora

Članak 41.

- (1) Inspektor koji je obavio nadzor ovlašten je poduzeti sljedeće:
 1. donijeti rješenje kojim nalaže otklanjanje nepravilnosti i utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti,
 2. donijeti rješenje o povratu sredstava u državni proračun, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako utvrdi nezakonito korištenje sredstava doznačenih iz državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora,
 3. ako utvrde radnje za koje postoji osnovana sumnja o učinjenom kaznenom djelu, podnosi kaznenu prijavu nadležnom državnom odvjetništvu,
 4. ako utvrdi radnje kojima je ostvaren prekršaj, sastavlja optužni prijedlog kojeg odgovorna osoba Ministarstva financija podnosi nadležnom područnom uredu Porezne uprave.
- (2) Protiv rješenja iz stavka 1. točke 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Subjekt nadzora kojem je izdano rješenje iz stavka 1. točke 1. ovoga članka dužan je u roku određenom rješenjem otkloniti utvrđene nepravilnosti te u roku od 8 dana od isteka roka određenog rješenjem o tome pisano izvijestiti Ministarstvo financija, uz dokaz o otklonjenim nepravilnostima.

XII. KAZNE I PREKRŠAJNE ODREDBE

Kaznena djela

Članak 42.

- (1) Tko, kao zakonski predstavnik neprofitne organizacije, odnosno kao zastupnik i član predstavničkog tijela netočno prikazuje podatke u godišnjim financijskim izvještajima s namjerom da stekne imovinsku korist za svoj ili tuđi račun ili da nekomu nanese štetu, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (2) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se neprofitna organizacija novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.

Članak 43.

Neprofitna organizacija u čijim poslovnim knjigama poslovni događaji budu utemeljeni na nevjerodostojnoj dokumentaciji, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna.

Prekršajne odredbe

Članak 44.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj neprofitna organizacija ako:
1. ne provode samoprocjenu funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 3.),
 2. ne izrađuje i ne podnosi na usvajanje financijske planove sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 4.),
 3. ne izvršava financijske planove sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 4.),
 4. ne objavi na svojim internetskim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu (članak 5.),
 5. ne dostavi izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave (članak 6.)
 6. ne vodi poslovne knjige (članak 7.),
 7. ne sastavi knjigovodstvenu ispravu (članak 7.),
 8. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja knjigovodstvene isprave i financijske izvještaje na hrvatskom jeziku i u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj (članak 9.),
 9. ne vodi poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 11., 12, 13. i 14.),
 10. ne otvori poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 14.),
 11. ne zaključi poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15.),
 12. ne zaštititi poslovne knjige koje se vode na elektroničkom mediju sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15.),
 13. ne čuva poslovne knjige u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15.),
 14. ne sastavlja knjigovodstvene isprave sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16.),
 15. ne provjerava knjigovodstvene isprave prije unosa u poslovne knjige (članak 16.),
 16. ne čuva knjigovodstvene isprave u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 17.),
 17. ne popiše imovinu i obveze sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 18.),
 18. imovinu i obveze ne iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja (članak 21.),
 19. prihode i rashode ne priznaje uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja (članak 25.),
 20. ne sastavlja i ne prezentira financijske izvještaje primjenom računovodstvenog načela nastanka događaja (članak 21. i 25.),
 21. ne sastavlja i ne prezentira financijske izvještaje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 27. i 28.),
 22. ne vodi financijsko poslovanje i računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu ako je od obavljanja gospodarske djelatnosti u prethodnoj godini ostvarila više od 230.000,00 kuna prihoda, a nije nastavila obavljati gospodarsku djelatnost u pravnoj osobi koja se ne smatra neprofitnom organizacijom (članak 29.)
 23. ne upiše se u Registar neprofitnih organizacija (članak 31.),
 24. ne izvijesti o promjeni podataka unesenih u Registar neprofitnih organizacija (članak 32.),
 25. ne omogućiti nadzor ovlaštenoj osobi sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 38.),
 26. ne otkloni utvrđene nepravilnosti i ne obavijesti Ministarstvo financija o učinjenom na način predviđen odredbama ovoga Zakona (članak 41.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka osoba zakonski predstavnik neprofitne organizacije, zastupnik i

član predstavničkog tijela.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 2. stavak 5. Zakona o računovodstvu (Narodne novine, br. 109/07 i 54/13).
- (2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/08 i 7/09).

Članak 46.

- (1) Financijski izvještaji propisani ovim Zakonom sastavljaju se za izvještajna razdoblja od 1. siječnja 2014. godine.
- (2) Neprofitna organizacija i zastupnik upisani u Registar neprofitnih organizacija prije 1. siječnja 2014. godine ne dostavljaju zahtjev za ponovni upis Registar neprofitnih organizacija.
- (3) Neprofitna organizacija osnovana prije 1. siječnja 2014. godine, a koja nije upisana u Registar neprofitnih organizacija do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužna je do 28. veljače 2014. godine dostaviti Ministarstvu financija zahtjev za upis u Registar neprofitnih organizacija.
- (4) Neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija prije 1. siječnja 2014. godine, a koja nije obveznica primjene ovoga Zakona, dužna je do 28. veljače 2014. godine podnijeti zahtjev za brisanje iz Registra neprofitnih organizacija.
- (5) Neprofitna organizacija iz stavka 4. ovoga članka koja ne podnese zahtjev za brisanje iz Registra neprofitnih organizacija u roku predviđenim stavkom 4. ovoga članka, bit će brisana po sili zakona od strane Ministarstva financija.
- (6) Prvi financijski planovi temeljem odredbi ovoga Zakona izrađuju se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine.

Članak 47.

- (1) Pravilnik iz članka 3. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Pravilnik iz članka 8. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Pravilnik iz članka 28. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 48.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2014. godine.